

Mindentudó Dongó

*H*ól volt, hol nem volt, volt egyszer egy, legény, Dongónak hívták. Az már mindennel megpróbálkozott, mégse jutott semmilyen kenyérkeresethez. Utoljára azt gondolta, elindul világgá, szerencsét próbálni. Készített két táblát, s ráírta: "Én vagyok a mindentudó". A két táblát elől-hátul a nyakába akasztotta, s azzal elindult szerencsét próbálni. Ment, mendegélt, beérkezett a városba, s ott elment a királyi palota előtt. A király épp kinézett az ablakon, s meglátta a fiút a két táblával. Mindjárt megparancsolta, hogy vezessék elébe. Lement két szolga, karon fogták a fiút, s egyenesen a királyhoz vitték. Azt mondja neki a király: - Na, te híres mindentudó, épp reád van szükségem. Tegnap ellopták a királyné aranygyűrűjét, s ha te valóban az vagy, akinek hirdeted magad, akkor meg tudod mondani nekem, hogy ki lopta el a gyűrűt. De ha csaló vagy és hazugság az, amit a két táblára írtál, akkor tudd meg, hogy jaj, neked, bezárlak a börtön fenekére. Nagyon megijedt Dongó, amikor meghallotta a király parancsát, de hát, gondolta, időt kell nyernie, ezért azt mondja a királynak: - Felséges király, adjál nekem egy napi időt, annyi kell, hogy kiderítsem: ki lopta el a gyűrűt. - Jól van, menj, adok egy szobát, ott gondolkozzál egy napig! Bement Dongó a szobába, elővett egy kalendáriumot, olvasgatni kezdte. A kalendárium fehér lapján a hétköznapiak feketével voltak írva, a vasárnapok veressel. Dongó mind mondogatta magában: - Fehér, fekete, veres... fehér, fekete, veres... A királynak volt három lakája: az egyiket Fehérnek, a másikat feketének, a harmadikat Veresnek hívták. A három lakáj ott hallgatózott a fiú ablaka alatt, mivelhogy ők lopták el a királyné gyűrűjét. Amikor hallották a nevüket, szörnyen megijedtek: bementek a Dongó szobájába, s elkezdtek könyörögni: - Tisztelt tudós úr, kérjük szépen, ne mondja meg a királynak, hogy mi loptuk el a gyűrűt. Mi adunk háromszáz aranyat, csak kegyelmezzen nekünk! Azt mondja erre Dongó: - Jól van, ide a háromszáz aranyat, s aztán megmondom, mit csináljatok. Kifizették neki a háromszáz aranyat, s akkor azt mondja Dongó: - Vegyétek a gyűrűt, gyúrjátok bele kenyérbélbe, dobjátok oda a nagy pulykakakasnak, hogy egye meg. Én pedig megmondom a királynak, hogy a gyűrű a pulykakakas begyében van. Hálálkodott a három tolvaj, mindjárt elővették a gyűrűt, s úgy tettek vele, ahogyan a fiú tanácsolta. Másnap reggel megy Dongó a király elé, s mondja: - Megvan a gyűrű, király uram! - Hol van? - A nagy pulykakakas begyében. - Vigyázz, mert ha levágatom a királyné kedves pulykakakasát, és nem lesz meg a gyűrű, akkor, jaj, lesz neked. - Csak egész nyugodtan vágják le, mert ott a gyűrű. . Levágták a pulykakakast és megtalálták

a gyűrűt a begyében. Megörvendett a király, megdicsérte a fiút az ügyességéért, de gondolta, még egyszer próbára teszi, mert hátha csak véletlenül jött rá. Ezért azt mondja neki: - Maradj itt még néhány napig, ki akarom próbálni a mindentudóságodat. De úgy vigyázz, hogy nagy baj lesz, ha csalni próbálsz. Nem volt mit tennie, ott maradt a király házában. Nem ment rosszul a dolga, mégsem érezte jól magát, mert nem tudta, hogy vajon mit talál ki ismét a király. Egy délután a király s a királyné lement a kertbe sétálni. Amint mentek ott a fák között, egyszer egy, dongó a király tenyerére szállott, s beleeresztette a fullánkját. A királyné összeszorította a kezét, ott maradt a dongó a markában. Akkor a királynak eszébe jutott valami, s azt mondta a királynénak: - Ne nyisd ki a kezedet, ide hívom a mindentudót, hadd lássam: kitalálja-e, hogy mi van a markodban. Mindjárt hívhatja is a Mindentudót, odaállították a király elé, s a király azt mondta neki: - Na, te híres mindentudó! Ha most is megfelelsz, akkor elhiszem, hogy az vagy, akinek mondd magad, s megteszlek udvari tudósnak. De ha nem, akkor tudd meg, hogy kutyákkal üzetlek ki innen, s mehetsz, amerre látsz. Megijedt Dongó, amikor meghallotta a király fenyegetését. Azt mondja hangosan: - Na, te szegény Dongó, most aztán benne vagy a bajban! Elcsodálkozott a király s a királyné, amikor meghallotta ezt, mert szentül meg voltak győződve, hogy tényleg mindentudó. Nem tudták, hogy őt Dongó Pistának hívják. - Igaz - mondta a király. - Dongó van a királyné markában, s te kitaláltad, még mielőtt megkérdeztem volna. Most már elhiszem, hogy mindentudó vagy. Most mondd, mit kívánsz: itt maradsz-e nálam udvari tudósnak, vagy tovább mész? Dongó meggondolta, hogy nem lesz, míg a világ ilyen szerencséje, ezért inkább kérte a királyt, hogy eressze útjára. Akkor a király is adott háromszáz aranyat, s ő a hatszáz aranyával hazament, földet, marhát vásárolt, s élt boldogul, hasznát vette a tudományának.